

דאשרי ולמה רגשו מזמור אחד הם כדאי' בכרכות והללו את ה' אינו מזמור בפ"ע כמ"ש התוס' בפסחים דליכא מזמור בן ב' פסוקים ובצאת ישראל ולא לנו מזמור אחד הם כדמשמע כאן דל תלתא מק"ץ פשו להו קמ"ז ועמ"ש שם. איברא דמסיפא דברייתא הללו דקתני ב' פרקים האחרונים הללו את ה' והודו נר' דהללו את ה' מזמור בפ"ע הוא אף על גב דלית ביה אלא ב' פסוקים דלא כהתוס' דפסחים.

מסכת שמחות

פ"א הלכה א' ויהי בחצי הלילה וכו' כ' הנח"י עיקר רישא דמכילתין היא ברייתא דבסמוך דהגוסס הרי הוא כחי וכו' אלא דהקד"י ד"ז ויהי בחצי הלילה משום דמשם ראייה דהגוסס הרי הוא כחי וכו' כ' מ' דהכ' כל בכור בכבודו ובעצמו ובשלמ' כי קבריה למשה משו' דאב מטמא לבנו כמ"ש התוס' אלא ע"כ דהכה כל בכור ושווינהו גוססין ולא יצתה נשמתם עד הבקר ושי"מ דהגוסס הרי הוא כחי ע"ש ועיין בגמ' בפ"ק דגזיר ד"ד ע"ב גבי שמשון דפריך מנלן דאיטמי למתים אי מדכתיב בלחי החמור הכיתי אלף איש דילמא גרווי גרי בהו ולא נגע בהו וא"כ י"ל גבי מצרים גרווי גרי בהו גם איתא התם דילמ' גוססין שווינהו וכו' התוס' אע"ג דמוזחר על הגוססין קרוב לגוססין קאמר ע"ש וה"נ י"ל קרוב לגוססין ולא ש"מ דגוסס כחי גם כ' בש"מ שם בשם הרא"ש דדוקא גוסס כ"ש הוא דמוזחר עליו אבל גוסס ביד אדם אינו מוזחר עליו ע"ש וא"כ ליכא שום ראייה ממכת בכורות איברא דדברי הרא"ש תמוהים אצלי דבגמ' שם דמ"ג ע"א פריך אמ"ד מוזחר על הגוסס מדתניא המגוייד והגוסס כחי לענין טומאה ולדברי הרא"ש נוקמא להך ברייתא בגוסס ב' י' א' ד' ו"ל דא"כ היינו מגוייד ולכך ע"כ בגוסס כ"ש קאמר ועיין בגיטין ד"ע ע"ב ובעיקר ברייתא דילן נר' עיקר כמ"ש הש"י משום פתח דברין יאיר התחיל בגאול' מצרים.

פירש' ממנו אבר וכו' הגמ' בס"פ הע"ז והר"י קאמר השתא דאתית להכי בין ר"מ לר"ש בשר ועצם הפורש מאבר מת ופירש"י דלר"מ חד מנייהו טמא וחד טהור ולר"ש טהור מן החי טהורין אבל מן המת לכ"ע טמאין ואין לו לר"מ שניהם טהורין דא"כ היינו ר"ש ע"ש בתוס' אבל הר"מ כפי' המש' שם פי' דהיינו א"ב דלר"מ כמנ' החי שניהם טהורים ומן המת שניהם טמאין ור"ש אפי' מן המת עצם ובשר הפורש ממנו טהורין ע"ש והשתא א"ב דר"מ ור"ש מן המת אי טמא או טהור אבל מן החי לכ"ע טהורין ומה שהק' ע"ז הש"י לק"מ.

הלכה ז' וכן ה' מוכח דבן ט' חי מתאבלין עליו אע"ג דלא שהה ל"י ואיתא כרבנן דפליגי ארשב"ג בשבת דקל"ז וס"ל דסתם ולדות שהוא בן ט' וולד מעליא לכל מילי ובבבן ה' חי ל"מ שהה וע"ש בתוס' שהזכירו דבתרתי פליגי ע"ש אבל כרשב"ג לא איתא דאי כשהה אפי' בן ה' וולד מעליא הוא ואי לא שהה מאי איריאי בן ה' וליתא למ"ש הש"י כפי' דבריית' גם מ"ש דהגמ' דנדה כעי לאוקומא אפי' כרבנן ע"ש דנר' שנעלם ממנו סוגיא דשבת ודברי התוספות וע"ש במהרש"א ועיין להמור א"הע ס' קנ"ז שדבריו הן הנה דברי התוס' דשבת ותימא על מרן בכ"י שכ' א"י מנין לו זה דאפי' בבן ה' לא כעי רשב"ג גמרו ע"ש וכבר ראיתי שכן תמוה עליו א"א ז"ל כחי' לשבת שנדפסו בקונט' בני סמיכי ועמ"ש בהגהותי שם ודברי הגי' שהביא הש"י ודאי שבאו בט"ס וצריך להקדים המאוחר והן הנה דברי הריטב"א כחי'.

הלכה י"ב הניח לו להניח תפלין להך אוקמתא דר"פ המוציא תפילין דר"ג סבר שבת זמן תפילין א"ש ד"ל דס"ל גם לילה זמן תפילין והו"ל מ"ע שלא הו"ג גם ניהא מה שהק' בירושלמי מ"ש סוכה מתפילין ע"ש אבל לחד אוקמתא דס"ל לר"ג שבת לאו זמן תפילין צ"ל כמ"ש הש"י ע"ש ועיין בסוגיא דגמ' שם בפ' המוציא תפילין ע"ש.

פ"ב הלכה ז' ולא היו מתאבלין אלא אוננין וכו' עמ"ש הש"י ע"ד הרי"ן ז"ל ונ"ל דהרי"ן הוק' לו אמאי ימותו הול"ל

נאמנת משום דע"א בהכחשה לאו כל וס' אבל בגמ' ריש סוטה מפיק טעמא דר"א מקרא ואיכא תנא דס"ל קנוי נמי בע"א סגי ואי טעמא משום העזה במאי פליגי בקנוי ומ"מ מכאן יש להוכיח דע"א בהכחש' בעל דבר נמי לאו כלום ודלא כמהר"מ מפדוואה סי' ל"ב דנקיט במושלם ב' ד' ע' ת' רש"י בקדושין דס"ה ע"ב דדוקא בהכחשת עד אחר הוא דאמרי' ע"א בהכחשה לאו כלום אבל בעל דבר לאו כל כמיניה לאכחשו ע"א ע"ש ועיין להשע"ה בה' אישות דף ועיין בה' בכריתו' בפ' אמרו לו ד"ב ע"ב ע"ש.

הלכה ג' אין בין יו"ט לשבת אלא א"נ בלבד בגמ' בשבת דקכ"ד ע"א דמי ההיא דמשילין אהאי דאין בין יו"ט לשבת ומשני הא ר"א הא ר' י' וכו' התוס' ההיא דמתני' דמגילה בדאורייתא מיירי וההיא דמשילין בדרבנן ולכך לא קאמר במשילין הא לענין מכשירין וכו' וכ' מהרש"א ז"ל משום דר"י לא קאמר מכשירין שרו אלא במילי דאורייתא אבל במילי דרבנן אסור ע"ש ולפ"ד הגמ' בר"פ תולין דקאמר ר"א ס"ל כר"י הו"מ לדחויי ע"כ ל"ק ר"י אלא בדאורייתא אבל בדרבנן כההיא דתולין לא. גם לפ"ד הו"ו ר"א דפ' תולין סברות הפוכות ע"ש בתוס' ר"פ תולין ועיין במהרש"א בפ' משילין דל"ז שכ' דהא דלא פריך במגילה מהוצאה משום דאיכא למדחי בדרבנן מיירי ע"ש והוא תימא דא"כ היכי דייק הא לענין מכשירין שו"י ו' ד' ל' א' כ' ר' י' הא ר"י מודה במילי דרבנן כמ"ש הוא עצמו בשבת וכבר ראיתי להשע"ה בפ"א מהלכות יו"ט שעמד בזה וצ"ל דהתוס' בפ' משילין ס"ל דר"י גם במילי דרבנן מתיר במכשירין דלא כמ"ש בשבת ואין קושיא ממאי דלא דייק במשילין הא לענין מכשירין דלא נחית הגמרא שם לדיוקו כמאן אתיא מתני' דלא נחית אלא למירמא רמאי דמתני' ולא ק"ל להתוס' במשילין אלא אמאי לא רמי האי רומיא במגילה דודאי אי שייכא האי רומיא התם לא הוה שביק לה הגמ' שם אבל אי לא אתיא מתני' ככ"ע זימנין דלא דייק ובלא"ה ע"י רומיא דמתני' שמע"י דתנאי היא כדמשני הגמ'.

פרק י"ב הלכה ה' אין לך דבר שטעון ברכה לפניו ולאחריו אלא עשרת הדברות ושירת הים וקללות שבמשנה תורה לעיל בפרקין איתא דגם בקללות שבת"כ כן הוא הדין והמ"ז סי' קל"ט סק"ג הקשה אהא דאמרי' בס"פ בני העיר קללות יחיד קורא אותם משום דאין מברכין על התוכחות והא מעיקרא לא היה מברך אלא הראשון ברכה א' והאחרון ברכה אחרונה ונדחק בישובה ונעלם ממנו ברייתא דמכילתין הללו דאפי' מעיקרא קודם התקנה היו מברכין על התוכחות לפנייהם ולאחרייהם. **פרק י"ד הלכה ב'** ואם היה מתורגמן או דרוש קורין ג' או ה' או ששה וכו' עיין לעיל פ"ב ה' ז' דתני ואם היה בשבת מתורגמן או דרוש קורין ג' או ה' או שבעה ע"ש. ובהא אין לפרש כאן כמו שפי' ה' כסא רחמים ע"ש.

פרק ט"ז הלכה י"א קמ"ז מזמורים יש בספר תהלים וכו' ק' ד' ק' נ' מו' הם והנח"י כ' בשם הרב אביו ז"ל כמ"ש בפ"ק דבתרא דעשה ס' תהלים ע"י עשרה זקנים ותלת מנייהו עדיין היו בחיים וכיון דאפשר שהם עצמן יעשו ספר ויסדרום אינם מן המנין דלא חשיב אלא אותם שמתו ודהע"ה סידרם נק' על שמו ע"ש. והוא תימא דא"כ בצרי להו ולא הו"ו אלא קמ"ז דהא אשרי ולמה רגשו מזמור אחר הן כדאי' בכרכות ד"ט ע"ש ועוד דהתוס' בפ' ע"פ כ' דליכא מזמור בן ב' פסוקים וכ' מהרש"א דלפ"ד הללו את ה' כל גוים מחובר עם המזמור שבצדו ואינו מזמור בפ"ע וא"כ קמ"ה הו"ו ועיין לה' כסא רחמים ומ"מ נקמ' דליכא קושי' בברייתא הללו אלא מאחד דהא קמ"ה הו"ו ומי ידעתי ואמצאהו ועיין מש"ל פרק ד' ה' ט' ע"ש.

פרק כ' הלכה ט' ג' פרים הראשונים הללויה ובצאת ומה אהבתי מדלא קתני לא לנו מוכח דלא לנו אינו מזמור בפ"ע אלא מחובר עם שלמעלה ממנו ובכך אתנה לן ברייתא דלעיל פ"י דקתני קמ"ז מזמורים בתהלים דהיינו משום